

Nationaløkonomisk Forening.

Københavns Kommune og Ejendomsskylden.

I Nationaløkonomisk Forening holdt Hr. Overretssagfører A. Hvass den 12. Januar 1905 et Foredrag om Københavns Kommune og Ejendomsskylden. Hovedindholdet gengives nedenfor.

Foredragsholderen indledede med en Redegørelse for de forandrede Beskatningsforhold, som de nye Skattelove af 1903 have medført for Københavns Vedkommende. Efter Beregninger af Kommunens Skattedirektorat var der ved de nye Love paalagt Københavns Skatteydere nye Skatter til et samlet Beløb af ca. 5,536000 Kr., nemlig: Indkomst- og Formueskat til Staten 2,670000 Kr., Ejendomsskyld (til Stat og Kommune) 2,241000 Kr., Skat paa Aktieselskaber 600000 Kr., hvortil endelig kommer Strafrenter af Skatterestancer til et kalkuleret Beløb af 25000 Kr. Til Gengæld var der bortfaldet ældre Skatter til Beløb 2,403000 Kr., nemlig Bygningsafgiften 1,743000 Kr. og $\frac{1}{2}$ pCt. kommunal Indkomstskat 660000 Kr. Merbeskatningen udgør altsaa 3,133000 Kr., hvoraf der tilfalder Staten 1,676000 Kr., Kommunen 1,457000 Kr. Men herved var dog at bemærke, at der er regnet med fuld kommunal Ejendomsskyld (1,2 p. m.), som først antages at indtræde om 25 Aar. Kommunens øjeblikkelige Vinding maatte anslaaes til ca. 400000 Kr. mindre end det anførte Beløb. Tages Hensyn til de mellemkommunale Refusioner, kunde Gevinsten for Kommunen i Øjeblikket opgøres til ca. 1,207000 Kr.

De nye Skattelove bragte saaledes Københavns Kommune en forøget Indtægt, men de opfyldte paa ingen Maade de Ønsker, som Kommunalbestyrelsen i 1902 enstemmig havde fremsat overfor Regering og Rigsdag, nemlig om progressiv Indkomstskat og om Bevægelsesfrihed ved Paaligningen af Skatten. Derimod havde man ikke ønsket at røre ved de bestaaende Ejendomsskatter, dels fordi Ønskerne i saa Henseende ikke vare tilstrækkeligt afklarede, dels fordi man mente, at de faste Ejendomme vare højt nok beskattede i Forvejen. En anden Sag var det, at Skatterne paa de faste Ejendomme ikke kunde siges at være retfærdigt fordelte, men dette laa i den historiske Udvikling, i de enkelte Skatters Oprindelse. Hver Skat lignedes for sig, dels efter Grundtakst, dels efter Bygningernes Etageareal. Ved Fastsættelsen af Grundtaksten spillede Beliggenheden en væsentlig Rolle — et rationelt Princip, som dog var blevet svækket ved, at man i 1812 medtog Bygningernes Assurancesummer ved Værdiens Fastsættelse. Grundtakstbeskatningen var saaledes i sin Oprindelse noget af en Værdiskat, men den holdt sig for stiv og manglede Fluktuation. Areal-skatten, der hvilede paa det i 1802 indførte nye Princip om Beskatning efter Størrelsen af det bebyggede Areal, men ikke tog Hensyn til Ejendommens mere eller mindre gunstige Beliggenhed, manglede ikke alene enhver Progression, men hvilede endog forholdsvis haardere paa de mindre velhavende end paa de velstillede, og i Lighed med Arealskatten virkede Bygningsafgiften.

Grundlaget for Kommunens Benyttelse af de faste Ejendomme som Skattelignings-Basis maatte formentlig søges i Vederlagsprincippet, men denne Begrundelse holdt ikke Stik over for en stor Del af de kommunale Virkeomraader, og navnlig ikke, efterhaanden som Kommunerne paatog sig flere Opgaver af væsentlig kulturel Natur. Hertil kom, at Samfundsbetragtningen omformede sig, saaledes at man nu søgte at komme bort fra Vederlagsprincippet og at lægge Skatten der, hvor Skatteevnen er, hvilket

for de faste Ejendommers Vedkommende vil sige paa deres Værdi. En anden og mere tiltalende Form var den, at lægge Skatten paa Grundens Værdistigning — et Princip, som Kommunen havde været inde paa allerede saa tidligt som ved Afløsningen af Demarkationsservituten paa Københavns Fæstningsterræn.

Ved nu at gaa over til Ejendomsskylden som Grundlag for de faste Ejendommers Beskatning var der vundet det, at det blev Værdien og ikke Arealet, der blev Skattebasis, og at Værdistigningen til en vis Grad kan beskattes gennem Omvurderingerne. Men det Fremskridt, der herved var naaet, var kun lille: det var ikke en virkelig Netto-Værdi, der beskattedes, og det Offentlige fik gennem Skatten kun en beskedent Andel af Værdistigningen, selv hvor denne skyldtes kommunale Foranstaltninger.

At Københavns Kommune trængte til at forøge sine Indtægter ved Opkrævning af højere Skat end hidtil, derom var der formentlig ingen Tvivl, naar man tog i Betragtning de senere Aars Underskud paa Regnskabet og de store og kostbare Fremtidsopgaver, der laa for, og som Kommunen efter Tidsudviklingen ikke kunde afvise. Indførelsen af kommunal Ejendomsskyld var da noget af en Udvej, saa meget mere, som Kommunen vilde være afskaaren fra overfor Statsmyndighederne at fremsætte Krav om Anvisning paa nye eller ændrede Indtægtskilder, særlig paa en forandret Personbeskatning, naar den kunde mødes med den Indvending, at den ikke havde taget den Skat, der var stillet til dens Raadighed.

Af væsentlig Betydning var det formentlig, at Skattepaalæget indtræder successivt i Løbet af 25 Aar, og det var her af Interesse at holde sig for Øje den Værdistigning, som Grundene i København i de sidste 25 Aar havde undergaaet. Selv om Værdien maaske ikke kunde paa-regnes at stige i samme Forhold i de kommende 25 Aar, var der med Eksempler fra andre Byer in mente intet der tyder paa, at Kulminationspunktet for centralt beliggende værdifulde københavnske Grunde skulde være naaet.

Ved Bedømmelsen af de herhen hørende Forhold, hvor det drejede sig om et langt Aaremaal, kunde der selvfølgelig bortses fra den øjeblikkelige Overflod af Husrum og de deraf følgende noget vanskelige Forhold for Grundejerne.

Endelig maatte det erindres, at Kommunalbestyrelsen har vedtaget at nedsætte Prisen paa Belysnings-Elektricitet ret betydeligt, en Nedsættelse, der i første Række vil komme Forretningerne paa Strøget til Gode. Disse ville derved bedre blive i Stand til at modtage det Lejepaalæg, som Husejerne mulig ville søge at vælte over paa dem i Anledning af den nye Skat.

Under Henvisning til, at den daværende Indenrigsminister i sin Tid under Forhandlingerne om Skattelovene havde udtalt, at han var villig til at skride til en Ordning af de københavnske kommunale Skatteforhold, naar Skattelovene vare gennemførte, pointerede Taleren til Slutning det ønskelige i, at Overvejelserne angaaende en Omordning maa resultere derhen: at der sker en delvis Fjernelse fra Ejendomsskatterne, i al Fald fra Arealskattens Princip, at man uden voldsom Omvæltning indfører Beskatning af Værdistigning, frembragt ad anden Vej end ved Ejerens Foranstaltning, at der indføres en Indkomstskat med følelig Progression, at Indkomsten beskattes forskelligt efter Kilden, hvoraf den flyder, og at Kommunen indenfor visse Grænser erhverver Ret til at udskrive Skat til at fyldestgøre sine Opgaver, uden at være nødsaget til at dække sit Driftsunderskud ved Hjælp af Laan.
